

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Травень 2024 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 56
Департамент статистики та звітності

Головне

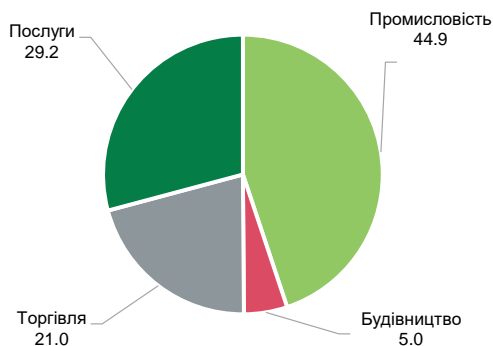
У травні бізнес негативно оцінив поточні результати своєї діяльності. **Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) становив 48.0** (у квітні – 52.3).

- Посилення інтенсивності бойових дій та обстрілів інфраструктурних об'єктів, дефіцит електроенергії, зростання виробничих витрат через високі ціни на паливо та здорожчання логістики, слабкий інвестиційний попит, посилення курсових очікувань, значний дефіцит кваліфікованих кадрів, а також невизначеність щодо подальшого перебігу бойових дій та умов мобілізації співробітників ускладнили економічну активність та вплинули на погіршення очікувань підприємств усіх секторів, які беруть участь у щомісячних опитуваннях Національного банку.
- Підприємства торгівлі та сфери послуг найшвидше відреагували на нові умови та прогнозують зменшення товарообороту, обсягу закупівлі товарів для продажу, обсягу нових замовлень на послуги та обсягу послуг у процесі виконання.
- Водночас респонденти промисловості та будівництва хоч і суттєво послабили, проте зберегли позитивні очікування щодо обсягу виготовленої продукції та нових замовлень на продукцію, а також обсягу будівництва та нових будівельних замовлень.
- На тлі збереження високих оцінок щодо зростання закупівельних цін, більшість опитаних респондентів налаштовані на сповільнення темпів зростання цін/тарифів на власну продукцію/послуги.
- Ситуація на ринку праці залишається складною. Як і в попередньому опитуванні, незначне збільшення загальної чисельності працівників очікують лише респонденти будівництва. Керівники інших секторів погіршили свої оцінки й очікують на подальше скорочення персоналу, найбільше – у сфері послуг.

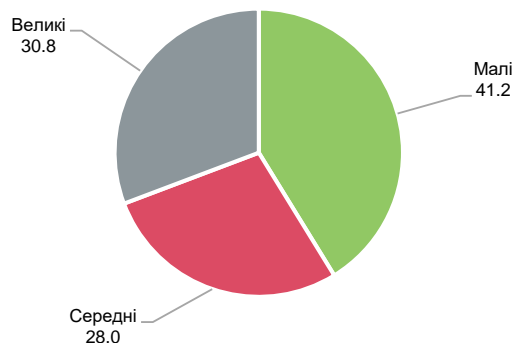
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

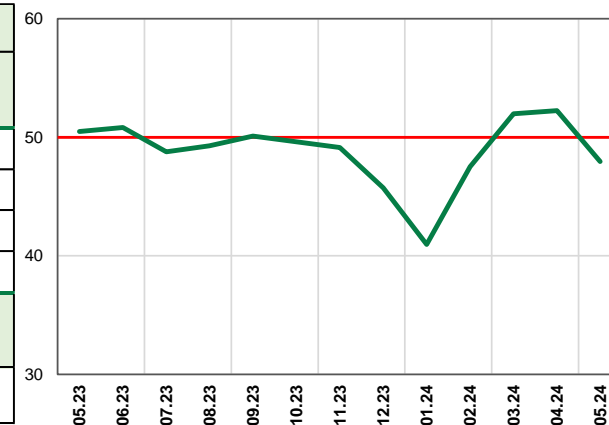
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 06 – 23 травня 2024 року
- Опитано всього: 439 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у травні порівняно з квітнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Квітень 2024	Травень 2024	Зміна м/м
Промисловість	35.2	51.7	48.8	-2.9
Будівництво	3.2	53.4	49.8	-3.6
Торгівля	25.8	51.8	47.7	-4.1
Послуги	35.8	53.1	47.2	-5.9
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		52.3	48.0	-4.3

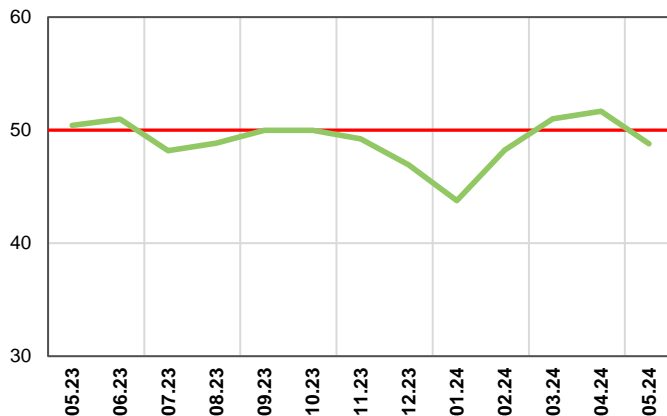
Індекс очікування ділової активності

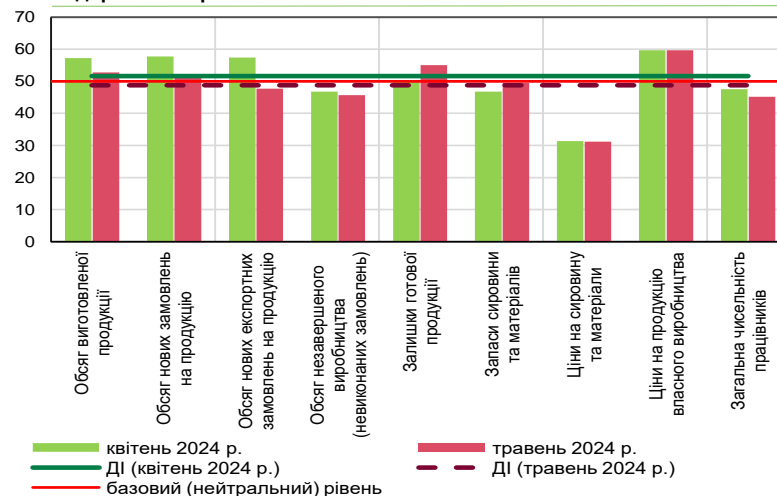
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

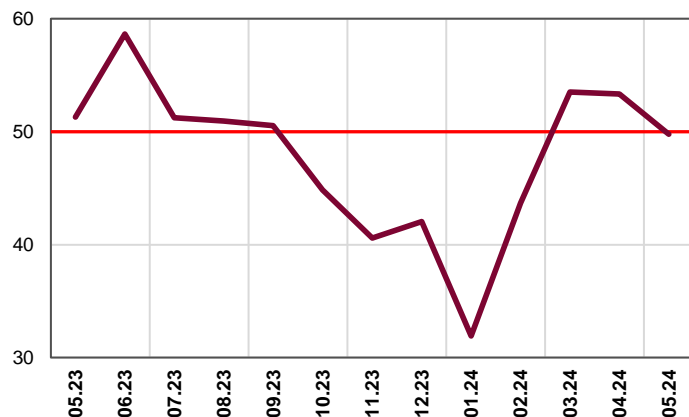
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств промисловості

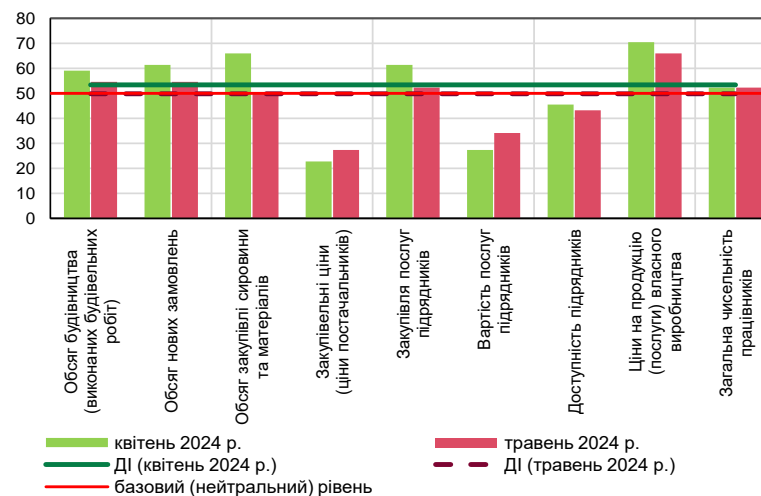
- Високі безпекові ризики, здорожчання виробничих витрат, дефіцит електроенергії вплинули на **погіршення оцінок підприємствами промисловості економічних перспектив травня**. Після двох місяців оптимістичних очікувань **ДІ сектору опустився нижче рівноважного рівня і становив 48.8** (у квітні – 51.7).
- На зниження секторального індексу вплинуло послаблення, порівняно з квітнем, позитивних оцінок щодо **обсягів виготовленої продукції та обсягів нових замовлень на продукцію**: ДІ – 52.8 і 51.8 відповідно (у квітні – 57.2 та 57.7 відповідно). Одночасно очікувалося **зменшення обсягів нових експортних замовлень на продукцію**: ДІ – 47.7 (у квітні – 57.4).
- Погіршилися оцінки щодо залишків готової продукції, а також обсягів незавершеного виробництва (невиконаних замовлень): ДІ – 55.1 і 45.7 відповідно (у квітні – 50.0 і 46.8 відповідно).
- На тлі високих очікувань зростання цін на сировину та матеріали, підприємства очікували помірне зростання цін на продукцію власного виробництва: ДІ – 31.2 і 59.6 (у квітні – 31.3 і 59.7 відповідно).
- Посилилися негативні оцінки щодо загальної чисельності працівників: ДІ сектору знизився до 45.2 (у квітні – 47.5).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

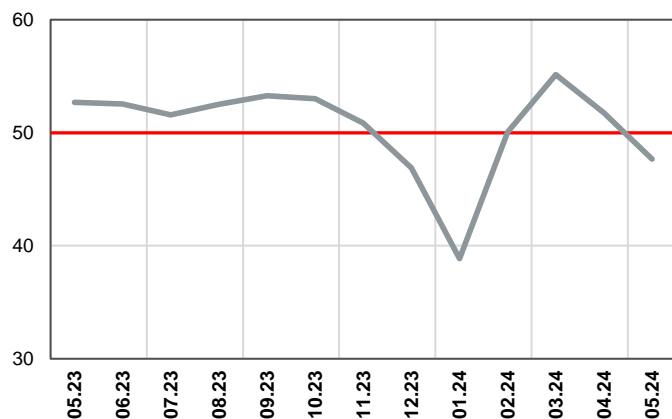
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств будівництва

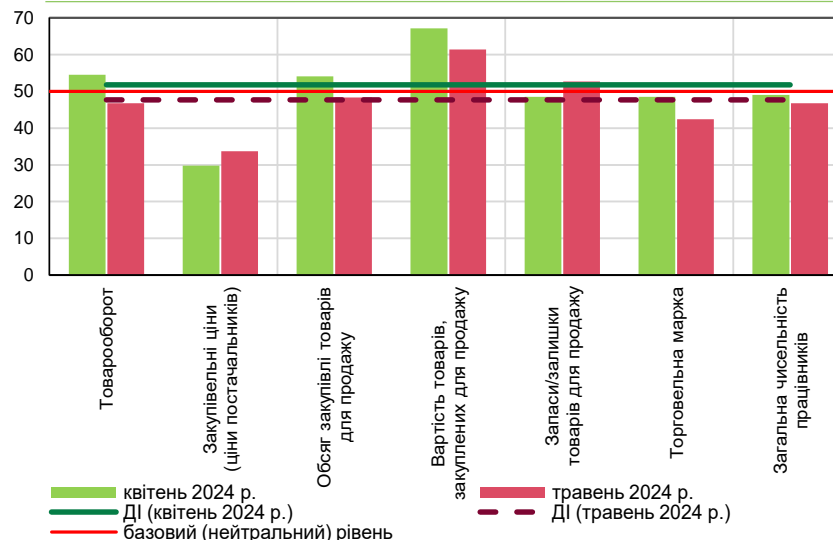
- Попри сприятливі погодні умови та сталий внутрішній попит, **підприємства будівництва песимістично оцінили свої економічні результати: ДІ у травні становив 49.8** (у квітні – 53.4).
- Будівельники послабили свої оцінки щодо зростання **обсягу будівництва** й **обсягу нових замовлень**: ДІ – по 54.5 (у квітні – 59.1 та 61.4 відповідно). Обсяг закупівлі сировини та матеріалів очікувався на рівні попереднього місяця: ДІ – 50.0 (у квітні – 65.9).
- На тлі посилення негативних оцінок щодо доступності підрядників, прогнозувалося суттєво нижче зростання обсягу закупівлі їхніх послуг: ДІ – 43.2 і 52.3 відповідно (у квітні – 45.5 і 61.4 відповідно). Збереглися високі очікування щодо вартості послуг підрядників: ДІ – 34.1 (у квітні – 27.3).
- Очікувалося повільніше зростання цін на продукцію (послуги) власного виробництва на тлі послаблення оцінок щодо темпів росту цін постачальників: ДІ – 65.9 та 27.3 відповідно (у квітні – 70.5 та 22.7).
- На відміну від інших секторів, будівельні компанії й надалі прогнозують **збільшення загальної чисельності працівників**: ДІ – 52.3 (на рівні попереднього місяця).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

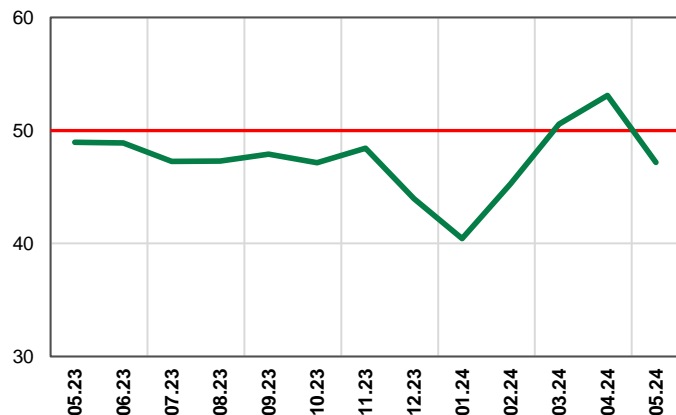
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств торгівлі

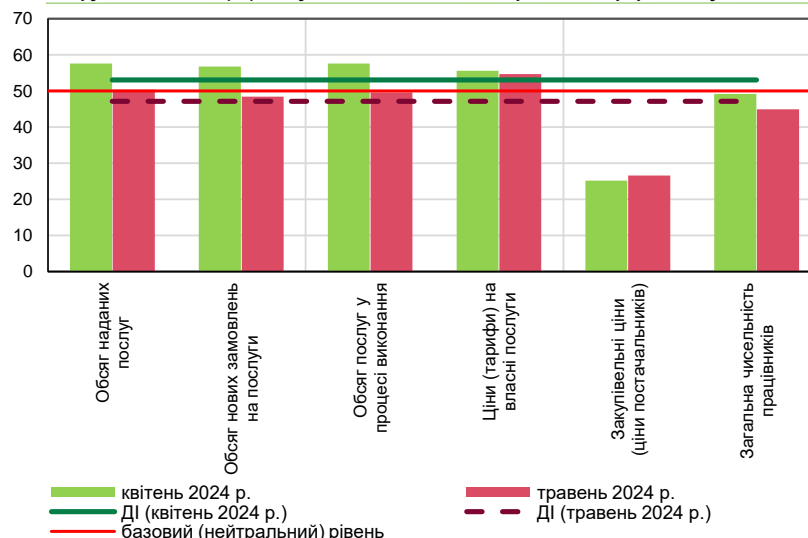
- Підприємства торгівлі погіршили очікування щодо результатів своєї діяльності на тлі здорожчання імпорту, високих цін на пальне та зниження попиту. ДІ сектору у травні **знизився до 47.7** (у квітні – 51.8).
- Респонденти суттєво погіршили свої оцінки і прогнозують **зменшення товарообороту й обсягу закупівлі товарів для продажу**: ДІ – 46.7 та 48.4 відповідно (у квітні – 54.5 та 54.0 відповідно). Також відновилися **негативні оцінки щодо запасів/залишків товарів для продажу**: ДІ – 52.7 (у квітні – 48.5).
- Очікувалося **повільніше зростання закупівельних цін і вартості товарів, закуплених для продажу**: ДІ – 33.7 і 61.4 відповідно (у квітні – 29.8 і 67.2 відповідно).
- Посилились оцінки щодо **зниження торговельної маржі**: ДІ – 42.4 (у квітні – 48.5).
- Другий місяць поспіль керівники підприємств сектору очікували **зменшення загальної чисельності працівників**: ДІ – 46.7 (у квітні - 49.0).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг **найпесимістичніше серед інших секторів оцінили результати своєї економічної діяльності**, зважаючи на брак кваліфікованих кадрів, здорожчання логістичних витрат та слабкий попит: **ДІ сектору знизився до 47.2** (у квітні – 53.1).
- Значно послабилися, проте залишились позитивними, оцінки щодо **обсягу наданих послуг**: ДІ – 50.4 (у квітні – 57.6). Водночас респонденти були **негативно налаштовані щодо обсягу нових замовлень на послуги та обсягу послуг у процесі виконання**: ДІ – 48.4 та 49.6 відповідно (у квітні – 56.8 та 57.6 відповідно).
- Збереглися високі очікування щодо **здорожчання закупівельних цін**: ДІ – 26.6 (у квітні – 25.2). Очікувалися нижчі темпи **підвищення тарифів на власні послуги**: ДІ – 54.7 (у квітні – 55.6)
- Підприємства сектору мають **найпесимістичніші серед інших секторів очікування щодо загальної чисельності працівників**: **ДІ – 44.9** (у квітні – 49.2).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у травні 2024 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	27	52	21
Обсяг нових замовлень на продукцію	24	56	20
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	15	65	20
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	10	72	18
Залишки готової продукції	15	60	25
Запаси сировини та матеріалів	23	52	24
Ціни на сировину та матеріали	39	59	2
Ціни на продукцію власного виробництва	21	77	2
Загальна чисельність працівників	8	75	17

Дані опитування підприємств будівництва у травні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	27	55	18
Обсяг нових замовлень	27	55	18
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	23	55	23
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	45	55	0
Закупівля послуг підрядників	27	50	23
Вартість послуг підрядників*	32	68	0
Доступність підрядників	9	68	23
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	32	68	0
Загальна чисельність працівників	14	77	9

Дані опитування підприємств торгівлі у травні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	18	57	25
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	33	67	0
Обсяг закупівлі товарів для продажу	22	53	25
Вартість товарів, закуплених для продажу	34	55	11
Запаси / залишки товарів для продажу*	16	62	22
Торговельна маржа	7	72	22
Загальна чисельність працівників	4	85	11

Дані опитування підприємств сфери послуг у травні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	25	51	24
Обсяг нових замовлень на послуги	23	50	27
Обсяг послуг у процесі виконання	20	59	21
Ціни (тарифи) на власні послуги	16	78	6
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	48	50	2
Загальна чисельність працівників	6	77	16

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [X](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)